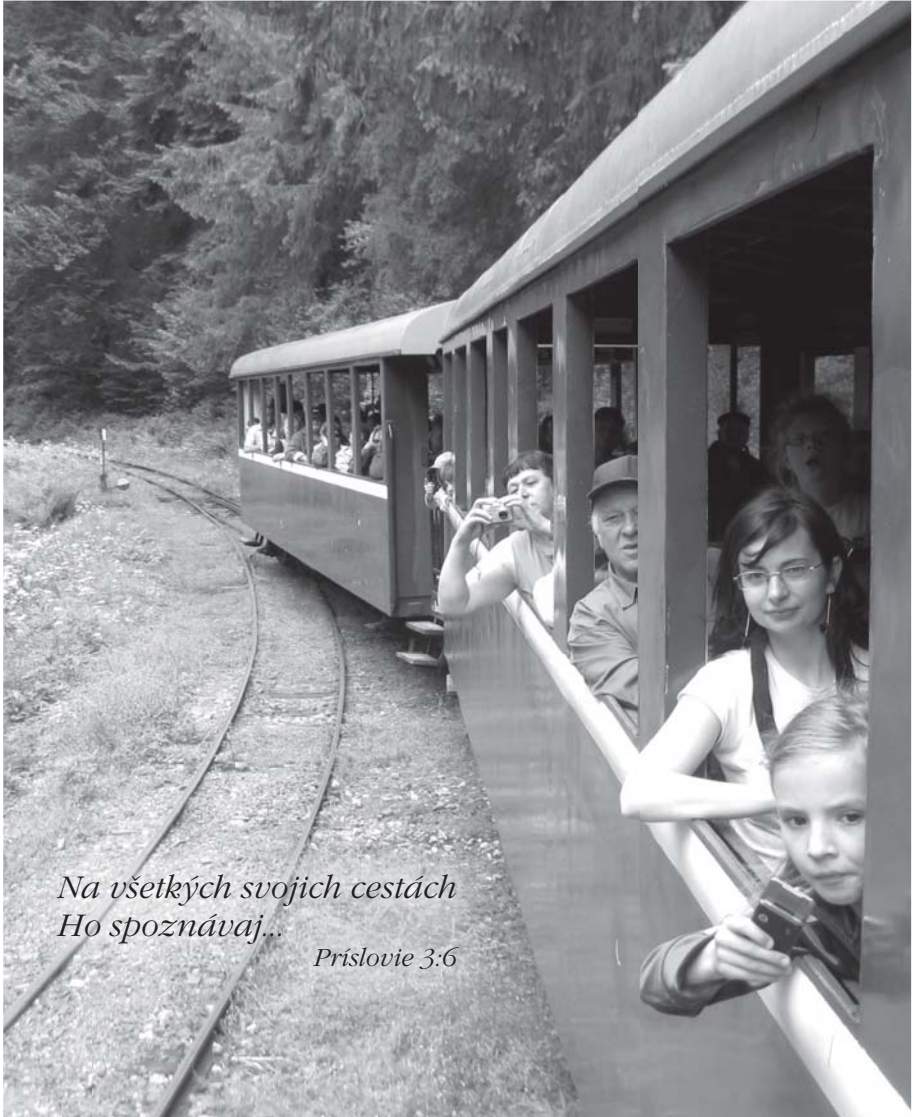

OBČASNÍK RUŽOMBERSKÝCH EVANJELIKOV
DEDIČSTVO

číslo 2/2011

ROČNÍK 15

*Na všetkých svojich cestách
Ho spoznávajú...*

Príslovie 3:6

Z OBSAHU ČÍSLA

Radšej sa cvič v pobožnosti	2
Predstavujeme Vám	4
Zborový zájazd v Srbsku.....	6
Výlet Čiernohronska železnica, lesnícky skanzen v Čiernom Balogu.....	7
Dlištrikuálne stretnutie Východného dištriktu vo Východnej.....	9
Srdečné poďakovanie.....	9
Tábor Liptovský Ján.....	10
He is alive = On žije	12
Osobnosti Ružomberka	
Peter Makovnícký	13
Ako prvé sa ozvali hlasy z Liskovej... ..	15
Cez objektív.....	17
Aj smiech je Boží dar	19
Z domácej kuchyne dozorcú.....	19
Jubilantom	20
V období od 16. apríla 2011 do 30. septembra 2011	22
Podujatia najbližšieho obdobia.....	22
Oznamy	23

SLOVO NA ÚVOD

RADŠEJ SA CVIČ V POBOŽNOSTI... (1. Tim 4,7)

V čase, keď leto sa končí a o slovo sa hlási jeseň, je tu a rovnako sa hlási o slovo i váš zborový občasník „Dedičstvo“. Ponúka niekoľko obzretí sa za (na aktivity) bohatým letom, ale taktiež i niekoľko užitočných pohľadov dopredu.

Jedno osobné obzretie ponúkam i ja hneď na začiatku. Za posledný rok sme si spolu s mojím desaťročným synom Šimonom obľúbili ružomerské cyklo-trasy. Žiaľ, preháňame sa po nich len veľmi nepravidelne. Začiatkom leta sme si preto stanovili jeden športový cieľ. Zlepšiť svoju kondíciu natoľko, aby sme bez prestávky dokázali vybehnúť na Malíno Brdo.

V jeden letný večer ma premklo nevidané športové sebavedomie. Sadol som si na bicykel a namieril som si to cez Hrabovo na Malíno. Chcel som pred našim tréningovým obdobím urobiť prieskum tejto trasy a zároveň si tak trochu dokázať, že hoci odchovaný len na úpätí Malých Karpát, zvládnem bez veľkých tréningov aj nejaký ten ružomerský kopec. Keď som sadal na bicykel, bol som rozhodnutý dôjsť až na vrchol.

Moje športové sebavedomie ma však s pribúdajúcimi kilometrami a taktiež s pribúdajúcim stúpaním začalo pomaly opúšťať. Mal som pocit, že tak, ako sa znižuje moje sebavedomie, znižuje sa i objem mojich pľúc. Napokon som chtiac-nechtiac asi v polovici trasy musel z bicykla zosadnúť. Kým som la-

pal po dychu a hľadel na chrbát cyklistu, ktorý sa mi strácal z dohľadu, uvedomil som si fakt, na ktorý som zabudol. Je pravda, že veľké odhodlanie ani veľká snaha niekedy nestačia. Sú oblasti, v ktorých sa bez pravidelného tréningu ďalej nepohneme. Je to napríklad oblasť športu, hudby, oblasť jazykových zručností, ale rovnako i oblasť duchovného života a charakteru.

Na začiatku školského roka a semestra je preto veľmi užitočné si uvedomiť, že veľká snaha pred písomkami alebo skúškou vždy nestačí. V mnohých prípadoch je potrebná aj pravidelná príprava počas celého obdobia. A preto ak chceme dosiahnuť rast v duchovnej oblasti, je naivné si myslieť, že to pôjde ľahko, samo od seba, bez tréningu a cvičenia. Preto apoštol Pavol povzbudzuje svojho mladého spolupracovníka Timotea, aby sa cvičil v pobožnosti.

John Ortberg vo svojej knihe **Život, aký si vždy chcel** píše: **„Ak chceme zvládnuť umenie odpúšťať alebo slúžiť, vyžaduje si to mnoho tréningu. Naučiť sa myslieť, cítiť a konať ako Ježiš, je aspoň také náročné, ako naučiť sa behať maratón alebo hrať na klavíri. Za každým športovým výkonom, hoci trvá len 9 sekúnd, je tvrdá práca, veľa tréningov a veľa odriekania. Duchovná premena nie je záležitosťou veľkej snahy ale múdreho nácviku.**

Pre športovca je tréning cvičením, ktorý mu umožní zajtra zvládnuť to, čo ešte dnes svojím úsilím nedokáže. Z rovnakého dôvodu je aj pre kresťana pravidelný tréning dôležitý.

Ak mám napríklad málo ochoty slúžiť druhým ľuďom a chcem to zmeniť, mal by som začať s tréningom práve v tejto oblasti. Môžem urobiť kresťanské špor-

tové rozhodnutie: každý deň urobiť jeden drobný skutok služby pre blízkeho človeka, pre svoje deti, susedku alebo kolegu. Ak sa naučíme zvládať pravidelnú službu v malom, je tak šanca, že budeme môcť prijať aj oveľa väčšie výzvy a úspešne čeliť svojmu egoizmu.

Ak máme problém s trpezlivosťou, alebo s ovládaním hnevu, môžeme sa rozhodnúť byť trpezlivými v maličkých veciach. Napríklad sa môžeme rozhodnúť, že aj v časovej tiesni zastavíme chodcom na prechode pre chodcov. Alebo ak moje dieťa rozleje polievku po stole, nebudem naň kričať. Ak sedím v dlhom rade v čakárni u lekára, môžem v rámci tréningu pred seba vpustiť človeka, na ktorom vidím, že by ho to potešilo. **Ak sa trpezlivosť stane návykom v jednoduchších situáciách, je dosť veľký predpoklad, že to zvládnem aj vo chvíli, keď budem pod väčším tlakom.**

Aj takto môže vyzeráť duchovný tréning nášho charakteru. K nemu Ťa aj tento školský rok povzbudzujem.

Milý čitateľ/ka, brat, sestra, spoločenstvo cirkevného zboru je tiež tým tréningovým miestom, kde sa môžeme cvičiť v pobožnosti, kde sa môžeme cvičiť v službe druhým alebo aj v umení vychádzať s ľuďmi, ktorí mi na prvý pohľad nie sú sympatickí. Srdečne vás preto na toto „tréningové miesto“ pozývam. Som presvedčený, že Pán Boh každú prijatú výzvu a každé dobré rozhodnutie bohato požehná.

A ešte niečo. Koncom leta sme Malíno s jednou malou prestávkou zdolali a stále napredujeme. Je to výsledok pravidelných tréningov. Kiež to môžeme povedať aj o našej duchovnej kondícii.

David Bázlik
zborový farár

PREDSTAVUJEME VÁM

Je nedeľa ráno, 5.6.2011, 8:30 hod. Keďže mnohí členovia CZ sú práve na zborovom zájazde, medzi nimi aj náš zborový kostolník Vladko, ponúkla

som sa mu, že ho zodpovedne zastúpim. A tak stojím pri vstupnej bráničke kostola a pokúšam sa ju otvoriť. Neúspešne. Musím trochu viac trénovať. Keď to po asi 5 minútach naozaj vyzeralo, že dnes budú ľudia musieť vojsť do kostola malou bráničkou, alebo cez plot ☺, objavuje sa šikovný brat Juraj Haríň, ktorý mi pomáha. Super, bohoslužby vyzerajú byť zachránené. No v tom sa nečakane

objaví mladý muž. Vyzerá trochu inak ako všetci my Ružomberčania podľa vonkajšieho vzhľadu a každému je hneď jasné, že na Slovensku sa určite nenarodil. Musela som byť asi v poriadnom šoku, keď som na neho spustila svoju rýchlu slovenčinu v snahe, že sa v tomto jazyku aj porozprávame ☺. No keď sa zmohol chudák len na jedno slovo *prosím*, je mi hneď jasné, že slovensky to pôjde asi dosť ťažko. „Asi zabľúdil a hľadá reštauráciu,

alebo železničnú stanicu“, pomyslím si a rýchlo sa snažím spomenúť si na niekoľko základných slov z angličtiny, aby som ho vedela správne usmer-

niť. Aký šok som prežila, keď jeho otázka sa týkala času začiatku našich bohoslužieb. Ešteže v zbore máme toľko mladých dievčat hovoriacich anglicky a tak prichádzame spoločne na faru.

Asi takto by som mohla v skratke opísať moje druhé, ale prvé osobné stretnutie so Jeanom Rosemond Dora. Druhé preto, lebo po prvý raz som ho s bratom zahliadla v našom kostole

na zelený štvrtok. Keď som po skončení bohoslužieb utekala na nimi, už tam neboli.

Dnes Jean-Rosemond a Jean-Colin Dora (alebo jednoducho Jeanovci – tak ich niekedy familiárne voláme) sú nielen pravidelnými účastníkmi našich bohoslužieb, ale aj našich pravidelných stretnutí mládeže, či rôznych zborových podujatí. Chcem vám ich tak trochu predstaviť a tak som im položila niekoľko otázok.

■ *Môžete sa nám predstaviť a niečo viac povedať o sebe a svojej rodine?*

Sme bratia, dvojčičky a pochádzame z Haiti. Haiti je veľmi malá a tiež veľmi chudobná krajina. Naši rodičia mali spolu 7 detí, 7 chlapcov a žiadne dievča. Naši rodičia veľmi túžili po dievčati, pokúšali sa o to a to je dôvod, prečo nás je sedem chlapcov ☺. Náš otec je evanjelickým farárom na Haiti a naša mama mu pomáha v jeho službe v cirkevnom zbore. Všetci bratia už skončili základnú školu. Dva roky sme spolu s bratom študovali na vysokej škole na Haiti, keď zemetrasenie, ktoré zasiahlo našu krajinu, ich úplne zničilo. Nemohli sme ďalej chodiť do školy.

■ *Ako ste sa potom dostali na Slovensko?*

Na Slovensku, v Žiline, žije jeden náš priateľ. Keď sa dopočul o tom, čo sa stalo v našej krajine, opýtal sa nás, či by nám nemohol poslať nejaké peniaze pre našu rodinu. My sme mu odpovedali, že pre nás by bolo najlepšie, keby sme mohli prísť na Slovensko a mohli sme ďalej pokračovať v našom štúdiu na vysokej škole tu na Slovensku. Je to naozaj veľký Boží zázrak pre nás s bratom, že tu môžeme byť a pokračovať v našom štúdiu. Pre mňa osobne (Jean Colin) je to naozaj veľmi výnimočné. Viem a verím, že je to Jeho plán pre môj život.

■ *Čo študujete?*

Môj brat – Jean Rosemond študuje informatiku a chémiu v Ružomberku na Katolíckej Univerzite a ja študujem manažment v Poprade. Táto fakulta tiež patrí pod Katolícku Univerzitu. Každý utorok a štvrtok cestujem vlakom do Popradu, v iné dni navštevujem hodi-

ny slovenčiny a učim sa po slovensky.

■ *Ako ste si zvykli na slovenskú kuchyňu? Máte už nejaké obľúbené jedlo?*

Zvykli sme si (aj ja môžem potvrdiť, lebo obaja boli s nami na dorastovo mládežníckom tábore v Liptovskom Jáne, kde som varila a zjedli naozaj úplne všetko ☺). Veľmi sme si obľúbili ryžu a kurča.

■ *Čo robíte vo svojom voľnom čase?*

Keďže šport patrí medzi naše spoločné hobby, radi si ho vždy ideme zahrať, keď nás naši priatelia zavolajú.

■ *Povieš nám niečo o vašom zbore v Haiti?*

V našom zbore na Haiti je skupinka 15 – 20 ľudí, ktorí sa každý utorok a stredu spoločne stretávajú. Rozhodli sa, že sa chcú modliť za každého člena nášho zboru. V nedeľu máme spoločné stretnutia, bohoslužby začínajú o 9:00 a končia niekedy okolo 12:00, takže celkovo spoločne trávime 3 hodiny v kostole. ☺

■ *Povieš nám niečo o vašom zbore v Haiti, o problémoch s ktorými tam teraz zápasia?*

Najväčším problémom v našom zbore je to, že deti tam nemajú špeciálny program ako vo vašom zbore počas bohoslužieb. Preto všetky deti musia sedieť v kostole na bohoslužbách so svojimi rodičmi. Najväčším problémom je, že nemôžu jasne porozumieť mnohým veciam, ktoré sa tam hovoria. Po zemetrasení mnohé deti v našej krajine by veľmi chceli chodiť do školy (nie ako u nás ☺) ale nemôžu, lebo boli zničené. Nemôžu sa tak učiť čítať, písať,...

rozprávala sa Zuzana Jarabová

ZBOROVÝ ZÁJAZD V SRBSKU

Neviem koho to bol nápad uskutočniť návštevu slovenských evanjelikov v Báčskom Petrovci /Srbsko/, ale veľmi nás obohatilo poznanie života týchto skromných, milých a rozdávajúcich sa ľudí.

V piatok 3. júna o 6:00 ráno sa začal náš trojdňový zájazd ružomberských členov cirkevného zboru. S modlitbou brata farára sme sa vydali na dlhú cestu

- 550 km za cieľom našej cesty - na Dolnú zem. Po krátkych prestávkach v Maďarsku sme konečne dorazili do Nového Sadu, kde sme sa ubytovali v miestnom hoteli. Tam

už nás čakal domáci brat farár Juraj Németh, ktorý nás sprevádzal. Zažili sme aj blokádu cesty poľnohospodárskymi strojmi poľnohospodárov, ktorí takýmto protestom vyjadrovali svoju nespokojnosť krátením dotácií štátu pre poľnohospodárov. Keď sme prichádzali do Báčskeho Petrovca, rozozvučali sa dokonca aj zvony evanjelického kostola. Boli sme srdečne vítaní milými a usmiatymi členmi cirkevného zboru. Veľmi nás prekvapila najmä ich ľúbozvučná slovenčina, ktorou títo ľudia hovorili. Prijali nás do zborovej miestnosti, kde sme mali pripravené občerstvenie. Tam sme boli rozdelení na sobotňajší obed medzi členov cirkevného zboru a vyčerpaní a unavení po dlhej namáhavej ceste sme sa vrátili späť na hotel.

V sobotu sme mali naplánovanú obhliadku Báčskeho Petrovca - katolícky kostol, ktorý je nevyužitý, sa stal miestom podujatí pre evanjelikov, gymnáziom. Navštívili sme aj najstarší dom z roku 1799, ktorý bol pokrytý trstinou a zariadením pochádzajúcim z tej doby. V galérii Zuzky Medvedovej, akademickej maliarky Vojvodiny, sme si obzreli obrazy, ktoré zachytávali život a tradície Slovákov na Dolnej zemi. V dedinke Kulpín sme mohli navštíviť miestny evanjelický a pravoslávny kostol, kaštieľ. V dedinke Hložany sme

okrem evanjelického kostola navštívili aj evanjelickú školu. Aj tu zápasia s úbytkom ľudí, ktorí musia pre nedostatok práce odchádzať za prácou.

V nedeľu ráno sme sa spoločne zišli na bohoslužbách. Naš zborový farár mal kázeň na biblický text z proroka Izaiáša 57:19-21. Liturgovali pri tom jeho manželka spolu s p. farárkou Martou Královenskou. Naš spevokol poslúžil spevom jednej piesne. Nasledoval spoločný obed v rodinách. Na záver sme sa všetci spoločne zišli v zborovej miestnosti, kde sme spoločne zaspievali niekoľko piesní zo spevníka. O 16:00 sme vypravádzaní všetkými domácimi nastúpili do autobusu na dlhú cestu späť. Sľúbili sme si, že si to stretnutie zopakujem, tentokrát oni u nás na Slovensku.

Som vďačná Pánovi za Jeho ochranu na našej ceste, počasie. Domov sme dorazili nad ránom. Chcem sa touto cestou poďakovať aj šoférovi

a organizátorom celého zájazdu za sprostredkovanie milého stretnutia.

Zuzana Sedliaková

VÝLET

Čiernohronská železnica, lesnícky skanzen v Čiernom Balogu

Celodenný výlet sme odštartovali v sobotu ráno 11. júna. Detí a rodičov sa nazbieralo do plného autobusu, ktorý už o pol ôsmej ráno vyrazil do Čierneho Balogu. Prvá zastávka bola za Banskou Bystricou na malom odpočívadle neďaleko pamätníka obetí druhej svetovej vojny v Nemeckej. Niekoľkí z nás si stihli za dvadsať minút múzeum aj napochytr pozrieť, hoci podrobnejšia prehliadka by potrebovala viac času.

VLÁČIK

Potom sme už cestovali priamo k vláčiku Čiernohronskej železnice. Naša jazda úzkokolajkou začala na malej stanici Chvatimech za Podbrezovou. Mo-

torový rušeň so štyrmi vagónikmi vyrzil za hlasného húkania približne o desiatej hodine. Po železnom moste sme prešli ponad sútok Hrona s Čiernym Hronom (aby sa nám to rátalo, tak sme tam aj zo desať minút postáli), potom nás už železnica viedla úzkou lesnatou dolinou do Čierneho Balogu. V Balogu sme opäť chvíľu čakali a po ďalšej štvrtí hodine jazdy sme prišli do lesníckeho skanzenu v ústí doliny Vydrovo.

SKANZEN

Lesnícky skanzen prevádzkujú Lesy SR a jeho cieľom je oboznámiť návštevníkov s prácou lesníkov, ochranou a pestovaním lesa, prírodnými spoločen-

stvami aj históriou slovenského lesníctva. Hoci to takto napísané znie dosť premúdrelo a nudne, skanzen je veľmi pekným a predovšetkým zábavným miestom, kde sa oplatí prísť na výlet.

Po príchode do areálu sa takmer ihneď sformovala početná skupina, ktorá sa vybrala po náučnom lesnom chodníku. Hoci bolo po daždivom týždni, cestička nebola rozmočená a na mnohých miestach boli terénne nerovnosti sprístupnené lavičkami a schodíkmi, takže sa lesom dalo pohybovať doslova v teniskách. Po prehliadke, ktorá trvala do jednej hodiny popoludní, sme sa zhromaždili pri vstupe do skanzenu, kde nás čakal obed. Za seba musím priznať, že bol veľmi dobrý.

SPOLOČNÝ PROGRAM

Po obede a hodinovej pauze sme sa stretli v malom amfiteátri. Tu už pre nás mala Zuzka, Paťka, Katka, Veroniky, Ajka, Janka pripravenú športovú hru a ďalší program, pri ktorom sa

detváky zabavili a celkovo sa nám spoločnými silami podarilo vytvoriť veľmi peknú atmosféru. Nasledovala modlitba, zamyslenie, príbeh a naše obľúbené pesničky. No a keďže sa schyľovalo k večeru, bol čas na odchod.

CESTA DOMOV

Domov sme sa viezli už len autobusom, ktorý po nás prišiel do skanzenu. Z Čierneho Balogu sme sa vyštvierali na horský hrebeň, pokochali sa ešte raz panorámou Veporských vrchov a zišli do Brezna. Nádherná reľaz Nízkych Tatier nás sprevádzala v lúčoch klesajúceho slnka až do Banskej Bystrice. Potom sme sa vnorili do tmavnúcich horských dolín a večer o siedmej hodine večer náš výlet skončil pred ružomerskou farou. Týmto sa chceme poďakovať všetkým, čo sa na skvelej organizácii akcie podieľali a tešíme sa na ďalší ročník.

Rasťo a Anička Sabuchovci

DIŠTRIKTUÁLNE STRETNUTIE VÝCHODNÉHO DIŠTRIKTU

VO VÝCHODNEJ

V nedeľu ráno 31. 7. 2011 sme sa spoločne s členmi nášho CZ ako aj členmi CZ Partizánska Ľupča vybrali do Východnej. Stretnutie sa nieslo pod názvom Rodina - Boží dar s biblickým textom *Hovor Pane, tvoj služobník poslúcha*. Na úvod nás privítal zborový farár a starosta obce Východná. Biskup VD Sabol vo svojej kázni na starozmluvný text z 1. Sam. 3 kap. zdôraznil význam a jedinečnosť rodiny. Elkána so svojou manželkou boli neplodní, ale vyprosili si od Hospodina syna, Samuela. Sľúbili Hospodinu, že Mu ho vrátia späť, čo aj splnili a ako malého chlapčeka ho odovzdali do rúk kňaza Éliho. Chlapec slúžil Hospodinu u kňaza Éliho a tu k nemu aj prehovoril sám Hospodin. Tu biskup

SRDEČNÉ POĎAKOVANIE

Touto cestou by sme sa chceli srdečne poďakovať sestre Zuzke Jarabovej za jej ochotu a lásku, s ktorou nás vyučuje v biblickej škole pre staršie ženy. Schádzame sa raz do mesiaca, je nás desať. V školskom roku 2010/2011 sme preberali biblické ženy. Či už to bola Mária, matka Pána Ježiša, požehnaná nad všetkými ženami; Anna - matka Samuela, ktorý bol vyprosený od Hospodina alebo Mária a Marta z Betánie - Lazarove sestry. Mária si vedela zvoliť to najlepšie, sedela pri nohách Pána Ježiša a počúvala, Marta dávala prednosť druhoradým veciam. Rút, nevesta Noemi, Debora prorokyňa, sudkyňa, poetka. Známa je Debora pieseň, ktorá sa za-

pomenoval problémy dnešnej doby - kríza v rodine - 47% rozvodovosť, vytratenie sa detí z našich kostolov pre ich nezujem o cirkev, strata rodičovskej autority ale aj to, že keď sa napr. deti objavia v kostole a dajú nám niekedy o sebe vedieť (plačom, či rozprávaním), sme znepokojení.

V dnešnej dobe dieťa vnímajú skôr ako trest, a nie ako požehnanie. Súčasťou bohoslužieb boli mnohí kňazi nášho seniorátu, hostia z Poľska, Nemecka, detský spevokol Zvonček, hudobná skupina Hope Gospel singers. Poobede nasledoval ďalší program, ale výdatný dážď, ktorý sa spustil, nám znemožnil zúčastniť sa ho a tak sme sa ponáhľali do autobusu. Vďaka všetkým, ktorí sa postarali o prípravu tohto podujatia.

Zuzana Sedliaková

chovala z 12. stého storočia pred Kristom, nebola modernizovaná. Považuje sa za najstaršiu časť Starého zákona. Je tam veľa informácií o kmeňových vzťahoch v Izraeli tej doby.

O každej jednej z nich by sa dalo veľa hovoriť. Sme rady, že sme sa o nich dozvedeli. Zaujímavé pre nás bolo preberanie obdobia Sudcov. Prežili sme spoločne pekné a požehnané chvíle. Ešte raz ďakujeme a tešíme sa na budúci školský rok.

Prvé spoločné stretnutie v novom školskom roku bude **17. 10. 2011 (pondelok) o 17:00** na fare. Tešíme sa na spoločne strávenom čase pri Jeho slove.

Skupinka starších sestier

TÁBOR LIPTOVSKÝ JÁN

ČASŤ PRVÁ

S ďalším letom prišiel i ďalší tábor. Prirodzene. Je samozrejmé, že každý jeden tábor je unikátny, ale tento bol o čosi viac odlišný. Bol rozdelený do dvoch častí. Pokúsime sa vám opísať tú prvú časť. Tej sa zúčastnili mládežníci so staršími vedúcimi – Zuzka, Jančí a pán farár. Takmer všetci z nás sme boli zároveň vedúcimi pre prichádzajúcich dorastencov, resp. konfirmandov. O program sa pre mládež starali starší vedúci a dovoľm si tvrdiť, že vôbec nezaháľali! Každý z nich nám sprostredkoval Slová od Boha, s pomocou vizuálnych pomôcok, ako napr. prezentácie, scény, sieť z klobka... Postarali sa aj o hry, kvíz a súťaže, počas ktorých ulahodili aj vlastným chuťovým pohárikom (súťaž: ktorý tím pripraví lepšiu pochúťku za 2 eurá v časovom limite približne 45

minút). Zabezpečili aj čas na prípravu ďalšej časti tábora, film, témy na rané stúšenia, dobrú stravu, pri príprave ktorej sme aj my priložili ruku k dielu. Jednoducho povedané, páčilo sa nám a sme vďační za veľmi dobre strávený čas v spoločenstve a s Pánom. ☺

sesterské duo J&E Vorekové

ČASŤ DRUHÁ

V dňoch od 13. – 16. júla sa uskutočnil ďalší dorastový tábor, tento krát v Liptovskom Jáne. Témou nášho tábora boli závislosti každodenného života a boj s nimi.

Začalo to stretnutím sa na železničnej stanici v Ružomberku. Všetci sme boli netrpezliví a čakali sme na vlak, ktorý meškal. Po príchode do Liptov-

ského Mikuláša sme sa rozdelili na dve skupinky. Prvá skupinka boli tí rýchlejší, ktorí stihli ísť do auta. Druhá skupinka boli pomalší - medzi nimi aj ja – sme šli autobusom.

Nakoniec sme sa všetci stretli. Hneď ako sme prišli, čakal na nás obed a zároveň prekvapenie v podobe losovania čísel na sedenie spojených s hrou. Začalo triedenie do skupiniek a následne aj hra. Po hre nastal čas na výlet. Všetci sme s očakávaním, čo nás bude čakať, vykročili. Poniakým zhasli iskričky v očiach, keď sme nezabočili ku kúpalisku. Došli sme až k lanovej dráhe, kde sme si testovali našu skupinovú spoluprácu. Po mnohých pádoch, modrinách a odreninách, sme unavení a hladní, ale šťastní a plní nových zážitkov, dorazili späť do tábora. Tam nás čakalo prekvapenie v podobe opekačky na dvore, po ktorom nasledovala téma, ktorá pokračovala až do druhého dňa. Ako som už spomínala, ideou tábora boli závislosti každodenného života a boj

s nimi. Pre nás ako mládež 21. storočia je najväčšou závislosťou internet. Ako to už pri liečení závislosti chodí, aj my sme si museli priznať svoju závislosť. Spoločne sme sa modlili, aby sme svoju závislosť prekonali. Druhý deň sme pokračovali témou a hrou s názvom MATRIX. Pri tejto hre sme spoznávali okolie a zlepšovali sme si svoju kondičku. Po obede nasledoval vodný futbal, kde sme znova posilňovali našu spoluprácu. Večer sme rýchlo zjedli a utekali sme počúvať tému. Deň sme zakončili nočnou schovávačkou. Tretí deň sme hneď po raňajkách vyrazili smer Stanišovská jaskyňa, kde sme spoznali strach, či už svoj alebo druhých. „V deň, keď by som sa mal báť, ja v Teba dúfam“ Žalm 56:4. Po výdatnom obede sme začali potichu pripravovať oslavu narodenín pre Rebečku Bázlikovú. Názov ďalšej hry *Ako išlo vajce na vandrovku* sme hrali ešte tak povediac s tortou v ruke. Nakoniec sme všetci unavení zjedli našu poslednú, táborovú večeru. Štvrtý

deň sme začali od rána pomaly upratať celú chatku, v ktorej sme bývali. Po menších nezhodách so správcom sme doupratovali a dorazili k autobusovej zástavke. Odtiaľ sme šli na vlak a ku svojim rodičom. Tento tábor nám dal nové priateľstvá, poznanie a zážitky. Znova sme sa presvedčili, že Boh je všemohúci a stačí len v Neho veriť a nič nie je nemožné.

Miška Pušková

HE IS ALIVE = ON ŽIJE

Takto znela téma tohtoročného tábora. Novinkou oproti minulému roku bolo to, že deti okrem biblických lekcií sa mohli učiť angličtinu. Ako bolo? To som sa opýtala jedného z účastníkov. Tu je jeho odpoveď.

Detský tábor bol super. Ten padák, s ktorým sme sa hrali, to bolo super. Aj

tie pesničky sa mi páčili, skoro všetko sa mi páčilo, až na to, že pršalo a preto sme tam málo súťažili. A ešte som si pricvikol prst do dverí. Škoda, že tábor tak rýchlo ubehol. Mal som tam dobrých kamarátov na izbe aj vedúceho som mal super.

Šimon Bázlik

OSOBNOSTI RUŽOMBERKA – PETER MAKOVICKÝ

„Bez jeho účasti nepohol sa ani list v slovenskej národnej hore...“

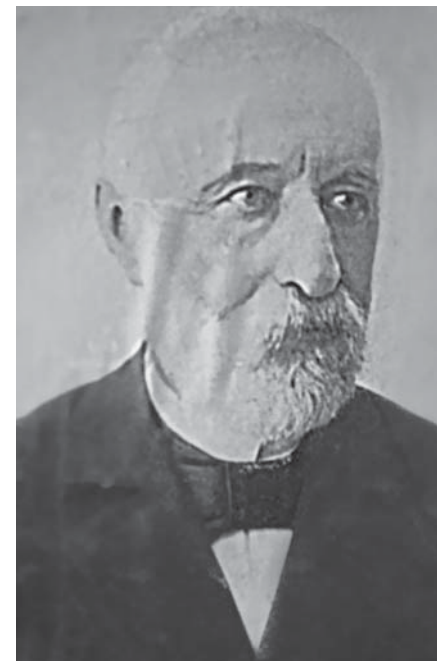
/Svetozár Hurban – Vajanský/

Aj v tomto čísle nášho zborového časopisu sa chceme obzrieť do minulosti a pripomenúť si jednu z evanjelických osobností Ružomberka. Tento krát je to známy podnikateľ, obchodník a továrnik, inšpektor (zborový dozorca) nášho evanjelického cirkevného zboru v Ružomberku – Peter Makovický.

Narodil sa v Liptovskom Mikuláši 31. januára 1824 a vyučil sa za obchodníka v Kežmarku. Od roku 1844 je pomocným obchodníkom v Bratislave, neskôr v rokoch 1847-1850 je vedúcim obchodu v Bratislave, ktorý bol filiálkou Terstu. V roku 1850 sa stáva majiteľom vlastnej firmy v Ružomberku a zakladá obchod s koloniálnym tovarom v lelovičkovskom dome.

Ako 29-ročný sa oženil s Annou Pálkovicou z Miluláša. Narodilo sa im jedenásť detí, z ktorých vynikli najmä Vladimír a Peter ako obchodníci. O dva roky po svadbe si Peter Makovický kupuje pozemok na Kráľovskej ulici (dnešná Podhora) a stavia si rodinný dom, do ktorého sa o rok s rodinou presťahuje.

Popri zamestnaní a rodine nezabúda ani na národnú činnosť. V Bratislave sa spriatelí s Ľudovítom Štúrom a Mi-

loslavom Hurbanom a ďalšími národovcami, s ktorými spoločne navštevuje lyceálne krúžky a výlety evanjelickej mládeže. Ako 20-ročný sa hlási za člena spolku Tatrín a je jedným zo 44 účastinárov Štúrovských Slovenských národných novín. Zúčastňuje sa spolu s štúrovcami memorandovej delegácie na Uhorský snem v roku 1861 a stáva sa spoluzakladateľom Matice slovenskej.

Z jeho iniciatívy a z iniciatívy jeho bratov je založený Ružomberský účastinársky úverový spolok, z ktorého sa neskôr vyvinul najväčší slovenský peňažný ústav – Slovenská banka. Peter Makovický bol až do svojej smrti členom výboru a správcom tohto peňažného ústavu. Bol spoluzakladateľom ďalších bánk na Slovensku. Ako člen riaditeľstva pôsobil aj v martinskej Tatra banke.

Je aj spoluzakladateľom papierní v Bielom Potoku v roku 1882 a stáva

sa predsedom továrne. Makovickí ako jedni z mála obchodníkov a podnikateľov na Slovensku využívajú aj inzerciu, v slovenskej, ale i zahraničnej tlači. Vychovávajú mladých obchodníkov a po vyučení im pomáhajú zakladať vlastné podniky.

V roku 1880 zakladá Peter Makovický bryndziareň. Tento jeho čin podporil chov oviec na Liptove a Orave, čím sa pre ľudí vytvorili nové zárobkové možnosti. Výrobky ružomerskej bryndziarne si vydobyli slávu i v zahraničí a získavali ocenenia a medaily na výstavách v Budapešti, v Parme, v Paríži i vo Viedni.

Peter Makovický nebol činný len ako bankár, obchodník a továrnik, nielen ako činný národovec štúrovskej generácie, ale aj ako evanjelik. V roku 1868 patril k tým, ktorí financovali prvú básnickú zbierku Pavla Orságha - Hviezdoslava: Básnické prvsienky Jozefa Zbranského. Bol spoluzakladateľom Tranoscia v Liptovskom Mikuláši v roku 1897. Ako zakladajúci člen podporoval aj ďalšie slovenské evanjelické spolky: Živenu, Muzeálnu slovenskú spoločnosť, Detvana. Význam-

nú prácu konal aj ako pokladník prešporskej evanjelickej superintendencie od roku 1860.

Najvýznamnejší krok v dejinách nášho evanjelického cirkevného zboru bol urobený práve Petrom Makovickým, ktorý sa pričínil o založenie samostatného cirkevného zboru v Ružomberku, keďže dovtedy ružomerskí evanjelici patrili do cirkevného zboru v Nemeckej Lupči (dnes Partizánskej Lupči), a to znamenalo, že najbližší evanjelický kostol bol práve tam, ďalší v Kubíne, či Leštínach.

V novovytvorenom evanjelickom cirkevnom zbore bol po náhlej smrti prvého inšpektora (zborového dozorca) Floriána Detricha, ktorý bol inšpektorom päť mesiacov, za inšpektora zvolený práve Peter Makovický (predtým bol poddozorcom), v tejto funkcii zotrval až do svojej smrti v roku 1911.

Spolu so synom Vladimírom, ktorý mal najväčšiu zásluhu, sa podieľal i na založení evanjelickej ľudovej školy, ktorá odolala maďarizačnému tlaku. Táto prvá evanjelická škola v Ružomberku sídlila v súkromných byto-

vých priestoroch Petra Makovického, ale len krátky čas, potom sa premiestnila do dnes už neexistujúcej budovy pri školských schodoch, pod historickou budovou starej fary. Túto školu navštevovalo asi 50 žiakov, niektoré boli aj katolíckeho vyznania. Boli to deti z Rybárpoľa, ktorých rodičia nechceli, aby navštevovali inú školu, pretože ostatné ľudové školy boli poznačené maďarizáciou.

Podľa viacerých publikácií spracovala Ilona Bázliková

AKO PRVÉ SA OZVALI HLASY Z LISKOVEJ...

Snaha o založenie a obnovenie evanjelického zboru po dlhodobej rekatolizácii vyšla práve z Liskovej. Boli to hlasy tamojších evanjelikov, a to v rokoch 1846 - 1847, keď liskovskí evanjelici išli do Ružomberka za pánom Jureckým, „aby sa ich ujali a aby sa cirkev so školou v Ružomberku zriadila“. Ale revolučné roky túto snahu liskovských evanjelikov prekazili.

Druhý pokus o založenie cirkevného zboru v Ružomberku, bola snaha ružomerských mešťanov, ktorí sa stretli u urodzeného pána Antona Dobáka v roku 1857 a dôstojný pán farár z Nemeckej Lupče Adam Philadelphus im v jeho dome prislúžil velebnú sviatosť Večere Pánovej. Toto je pravdepodobne prvý údaj o bohoslužobnom úkone evanjelikov na pôde Ružomberka po viac ako 150 rokoch, s výnimkou pohrebov.

Tretí pokus vyšiel opäť z Liskovej, kedy sa tamojší evanjelici pokúsili v roku 1861 o prosbopis na vyššie úrady. Neúspešne.

Štvrtý pokus - 31. júl roku 1864. V dome Makovických na dnešnej Podhore sa stretli šestnásť zástupco-

Peter Makovický zomiera v Ružomberku ako 87-ročný, 8. februára 1911. Syn jeho priateľa štúrovskej generácie, evanjelického farára Miloslava Hurbana z Hlbokého, Svetozár Hurban - Vajanský o ňom napísal: „Bez jeho účasti nepohol sa ani list v slovenskej národnej hore.“

Ja si trúfam napísať, podľa záznamov zo starých zápisníckych konventov, že „ani v tej našej zborovej“.

via myšlienky samostatného evanjelického zboru v Ružomberku. Tento výbor vydal hárkky, kde sa mali evanjelici svojimi podpismi a finančným príspevkom prihlásiť za členov nádejného nového cirkevného zboru. (Čo sa týka cirkevného príspevku, bolo by snáď zaujímavé napísať aj o tom, akým spôsobom financovanie zboru a cirkvi v tých rokoch a časoch fungovalo. Možno niekedy nabadúce.)

V Ružomberku sa prihlásilo 34 rodín, spolu 120 členov a dali dokopy 2510 zlatých. V Liskovej sa prihlásilo 35 rodín, spolu 199 členov a prispeli sumou 187 zlatých, v Lubochni 14 rodín, spolu 46 členov a prispeli sumou 40 zlatých. S týmito hárkami bola podaná žiadosť na stoličnú komisiu, ktorá sa o rok zišla, kde inde ako u Petra Makovického. Celá akcia však bola neúspešná a výsledok takmer žiadny. Hovorím takmer, pretože od tejto udalosti sa začali evanjelické Služby Božie konať každú nedeľu v dome Petra Makovického. Vykonával ich učiteľ, ktorý učil v škole v Nemeckej Lupči, ale býval u Makovických. Podľa spomienok účastníkov, sa služby Božie konali s klavírnym sprie-

vodom a kázne boli čítané z vydanej zbierky kázní bývalého mikulášskeho farára, seniora liptovského seniorátu Matúša Blahu. Takto sa ružomerskí evanjelici stretávali na Službách Božích až do roku 1971.

Po ďalších neúspešných pokusoch (nebolo ich málo) ružomerských evanjelikov bol konečne po deviatich rokoch zvolaný konvent do Ružomberka dňa 16. marca 1873, na ktorom bol vyhlásený samostatný evanjelický cirkevný zbor v Ružomberku s bohoslužobnou rečou slovenskou.

Začala sa riešiť otázka farára alebo kaplána, učiteľa, modlitebne, či chrámu. Základný kameň evanjelického chrámu bol tak posvätený 23. júna 1873. Novozvoleným farárom zboru sa stal Ján Drahotín Makovický.

Posviacka nového chrámu sa uskutočnila 7. decembra 1873 za prítomnosti viacerých dozorcov, farárov, seniorov a samozrejme superintendenta (biskupa) Ludovíta Gedulyho, ktorý sa v kázni veriacim ružomberčanom prihovril na text z evanjelia Lukáša: „Neboj se, maličké stáde...“. Poukázal na príklad ružomerských evanjelikov v minulosti a na to, že Pán Boh nedá zahynúť verným. Potom v rámci tejto slávnosti bol do úradu zborového farára uvedený Ján Drahotín Makovický, a boli prislúžené obidve sviatosti, Večera Pánova, ktorú prislúhoval oravský senior Novák a prvý krst vykonal paludzský farár Kmeti, trnovecký farár Lehotský uviedol šestonedielku. Obe sviatosti boli prislúhované symbolicky v deň, keď ružomerskí evanjelici prvýkrát vstupovali do svojho chrámu v obrozenom cirkevnom zbere. Po záverečnom požehnaní superintendenta Gedulyho ľud s chrámu odchádzal

s piesňou „Nuž Bohu ďekujeme...“ Zaujímavosťou je, že služby Božie sa konali bez organa, keďže zatiaľ neboli financie po dostavaní chrámu, ale spev viedol vtedy na Liptove vychýrený mikulášsko-vrbický zborový spevokol. Na tejto slávnosti zaspieval aj chorál, zložený len na túto príležitosť konseniorom Batlíkom, ktorý tak vyhovel prosbe Ružomberčanov.

Tuto bol náš evanjelický cirkevný zbor v Ružomberku na začiatku svojej histórie v novodobých dejinách. Zbor so svojim farárom Jánom Drahotínom, dozorcóm Petrom, pokladníkom Danielom, všetci z rodiny Makovických, s necelými päťsto členmi z Ružomberka, Liskovej, Štiavnice a Ľubochne a s novým chrámom, kde sa stretávali k Božiemu slovu a prijímaniu sviatostí s vernosťou a vierou v srdci.

Makovickí i mnohí ďalší ružomerskí evanjelici boli svojho času úžasne vytrvalí, obetaví ľudia, ktorí boli verní svojmu cieľu za každých okolností. Veď išlo o Božie dielo! Ich viera a vytrvalosť bola po mnohých neúspešných pokusoch a 27 rokoch snaženia odmenená Božím požehnaním, kedy prvýkrát po dvesto rokoch v Ružomberku zaznelo Božie slovo v preplnenom novom evanjelickom chráme.

Dúfam, že ich viera s akou išli do toho, ich vytrvalosť a boj o duchovné veci i o veci slúžiace ľuďom, je pre nás príkladom a inšpiráciou.

Všimnite si, iniciatíva nešla od farára /žiadneho nemali, aj keď ich farárom bol farár Ľupčiansky/, ale od ľudí, ktorým záležalo na tom, byť vo svojom, mať svoje a slúžiť nielen svojim, ale celému mestu, ba celému Liptovu.

A tak, povzbudzujem všetkých vás, ktorí akýmkoľvek spôsobom slúžite pre svoj cirkevný zbor, pre nás všetkých: buďte aj naďalej iniciatívni, vytrvalí, verní v službe, ktorú ste prijali od Boha, svojho Pána, ako službu pre Neho. Služme spoločne na svojom, pre svojich a buďme vzorom a pomocou nielen svojim, ale celému mestu, obci i okoliu.

Nech všetkých vás, verných a vytrvalých, žehná Pán vo vašom - v našom spoločenstve cirkevného zboru!

Podľa publikácie „...A napodobňujme ich vieru“, ktorú pripravili Peter Vitek a Karol Dzurik a ktorú vydalo naše občianske združenie Vladimíra Pavla Čobraďu spracovala Ilona Bázliková Knihu, ktorá nám podáva obraz o evanjelikoch v Ružomberku i okolí v minulosti dávnej i nedávnej, si môžete stále zakúpiť na farskom úrade. Jej cena je 8,- eur.

Podľa viacerých publikácií spracovala Ilona Bázliková

CEZ OBJEKTÍV

Campfest

u Vanochovcov

konfirmácia

koncert japonských umelcov

sestra kantorka Olinka oslávila 50tku

spoločné foto s hosťami Danielom Midriakom s manželkou a Martinom Dudášom

Daniel Midriak

AJ SMIECH JE BOŽÍ DAR

*B, O, Ž, E
Vždycky skladám tvoje meno z písmeniek, keď máme k obedu
písmenkovú polievku*

* * *

*Milý Pane Bože,
Čo robíš, keď si chceš ísť oddýchnuť? Cestuješ tiež na dovolenku k moru?*

* * *

*Vážený Pane Bože,
Prosím Ťa, nech už nie sú žiadne letecké katastrofy! Chceme letieť
do Paríža a do Londýna. Do neba ešte letieť nechceme.*

Z DOMÁCEJ KUCHYNE DOZORCU

LIPTOVSKÉ DROBY

Nastrúhame cca 7 litrov zemiakov. 1 kg bôčika pokrájame na malé kocky a opečieme ho na bravčovej masti. Pridáme k nemu 3 veľké cibule a všetko pekne opečieme. Mäso necháme vychladnúť a potom ho pridáme do zemiakov. Ochutíme majoránom, mletým korením, soľou a pridáme ¼ balenia detskej krupice. Všetko premiešame a naplníme bravčové črevá – najlepšie sú baranie, lebo sú tenké. Naplnené črevá dáme do vriacej vody, varíme ich, kým nevyplávajú na povrch. Horúce vyberieme a dáme ich piecť do masťou vytretého pekáča. Keď sú upečené do chrumkava, vyberieme a podávame s čalamádou a cvikľou. Dobrú chuť.

Ladislav Zvara – drobár ☺

Milosť

Najprv plačeš.

Potom preklínaš.

Potom sa modlíš.

A potom vypneš všetky svoje sily, čo ti ostali.

Chceš. Vôľou, ktorá nebo dobýva.

Však o tvrdý múr nemožností do krvava rozbíjaš si lebku.

Potom strácaš vedomie.

A keď zase precitneš, tu všetko znovu začína.

Nakoniec, v tupom omámení bezo slov a bez myšlienok si vravíš:

Všetko je zbytočné, všetko je márne.

Zo žalára hriechu, nemocí a biedy,

z každodennej hroznej všednosti nieto, nieto úniku...

A vtedy, samo od seba otvorí sa nebo,

ktoré neotvorila ani kľiatba ani prosba.

Márne ho dobýjala sila vôle, zúfalstvo a pokánie.

Vtedy, samo od seba otvorí sa nebo

a hviezda malinká ti ide v ústrety.

Priblíži sa, ľúbezne sa usmieva júc.

Do dlane spadne ti.

Vtedy, sama od seba, utíchne búrka.

Vtedy, samo od seba, všetko sa stíši.

Vtedy, sama od seba, ožíva nádej.

Na každej zlatej vetvi tvojich snov.

A len tak, samo od seba, dozrieva nové ovocie.

A to „samo od seba“, to je milosť.

Milosť pre teba.

(Gustáv Plavec 1955)

Neviem, čo ste prežívali v roku 1955, milí jubilanti, milí čitatelia. Niektorí ste práve prišli na svet, niektorí ste na svet ešte len „čakali“, niektorí ste už mali založené rodiny. A možno ste prežívali veľkú skúšku, starosti, možno radosť. V každom prípade si myslím, že ste spolu s každodennými radostami i starosťami zažívali Božiu milosť. Práve tak ako ju prežíval v tom čase i váš zborový farár Gustáv

Plavec, ktorý napísal tieto slová. Naša som ich na fare v knižnici, v krásnej starej knihe, ktorú používal, aby zapísal to, čím žil a čo prežíval.

8. septembra roku 1955 to v jeho živote bola milosť v ťažkosti, milosť v horkosti, milosť do otvorených dlaní hriešnika, milosť do odovzdanej duše služobníka.

Myslím, že takú milosť, o akej písal brat farár Plavec pred 56-timi rokmi,

takú milosť prežívate i dnes vo svojom živote, či máte päťdesiat, či deväťdesiat rokov. Milosť, ktorá prichádza sama od seba, milosť, ktorá je pri mne, či o ňu prosím alebo nie. Milosť, ktorá ako hviezda padá do dlane. Milosť, ktorá všetko stíši. Bolesť, smútok, žiaľ, slzy. Milosť, ktorá prináša pokoj a nádej. Sama od seba. Pretože Boh

fa, milí brat a milá sestra, miluje sám od seba. Nečaká až ty začneš. On prvý ti otvára nebo.

Úprimne vám prajeme, milí jubilanti, i vám všetkým, bratia a sestry, ktorí čítate tieto slová, aby ste túto milosť prijali do svojich dlaní, do svojho srdca ako dar. A aby ste ju mohli v každej chvíli svojho života cítiť pri sebe.

Vaši farárouci Bázlikovci

September 2011

86 r.: Niňaj Pavel; 85 r.: Murínová Emília; 84 r.: Hariňová Elena, Paušlyová Mária, Teniak Ludovít; 83 r.: Badíková Emília, Muríňová Anna, Plávková Anna; 82 r.: Olejníková Emília, Vilčeková Zuzana; 77 r.: Mešková Darina, Rážgová Pavla; 76 r.: Potocká Anna; 75 r.: Pavlíková Oľga, Šebeňová Magdaléna; 70 r.: Horváth Ján, Piroh Ondrej; 65 r.: Krajčí Vladimír; 60 r.: Číková Zdena, Kováčiková Margita, Muriň Miroslav, Nahálka Ivan, Plávka Vladimír; 55 r.: Mičudová Stanislava, Šuštiaková Dagmar, Teniak Jaroslav; 50 r.: Kankrín Ján, Vyšný Lubomír.

Október 2011

92 r.: Struhárová Júlia; 91 r.: Krajčová Jolana; 89 r.: Buková Anna, Kmetková Mária, Lišková Anna; 86 r.: Beťková Mária, Dundeková Rebeka; 82 r.: Mešková Jolana; 81 r.: Čavojová Elena, Kuska Jozef; 70 r.: Jakubíková Valéria, Molčanová Magdaléna, Turza Fridrich; 65 r.: Ďurišiková Anna, Mach Ján; 60 r.: Rezník Vladimír; 55 r.: Mrvová Viera, Olejník Jozef; 50 r.: Bella Ján.

November 2011

88 r.: Pribilová Elena; 83 r.: Macková Zuzana; 82 r.: Hadová Božena; 81 r.: Murina Jaroslav; 80 r.: Kasanický Miroslav; 79 r.: Penciová Viola; 78 r.: Košík Martin; 77 r.: Mrázová Otília, Baranová Anna; 76 r.: Hulej Miloslav, Mišatová Anna; 70 r.: Plachý Juraj; 65 r.: Plávková Viera, Pšenová Viera; 50 r.: Hrabuša Miroslav, Lukáč Jaroslav.

December 2011

91 r.: Michalíková Anna; 88 r.: Kunová Božena, Lubelanová Margita; 87 r.: Ďurišková Jelka, 85 r.: Madaj Branislav; 84 r.: Stromková Mária; 83 r.: Jesenská Darina, Zemiarová Marta; 82 r.: Lipárová Štefánia; 80 r.: Kalafús Štefan, Kankrín Vladimír, Macková Etela; 79 r.: Paučula Karol; 78 r.: Bruncko Dušan; 77 r.: Hrabuša Július; 76 r.: Kasanický Branislav; 75 r.: Macko Milan, Salvová Žofia; 70 r.: Škorupová Anna; 65 r.: Ciglanová Viera, Chrapo Dušan, Kostolná Júlia, Velty Ivan; 60 r.: Lacová Elena, Rezníková Tatiana; 55 r.: Griešová Eva, Jančiová Lubica, Říhová Viera; 50 r.: Klukošová Marta.

V OBDOBÍ OD 16. APRÍLA 2011 DO 30. SEPTEMBRA 2011

■ boli do vínného kmeňa nášho Pána Ježiša Krista

Krstom Svätým zaštepení:

Jakub Petrik, Soňa Jančiová, Liliana Ďurinová, Matej Špirko, Samuel Buc, Karin Zara Švantnerová, Peter Vokel, Eva Vokelová z Ružomberka, Deana Gregorová z Banskej Bystrice, Valentína Bárduvová z Dunajskej Lúžnej, Martin Ludrovec, Matúš Potočka, z Ružomberka, Matúš Miartuš z Liskovej, Samuel Kráľ z Bratislavy.

Kto uverí a bude pokrstený, bude spasený, ale kto neuverí, bude odsúdený.

Marek 16:16

■ svoju vieru vyznali a za dospelých členov našej cirkvi boli prijatí títo bratia a tieto sestry:

Erika Barániová, Adriana Bernáthová, Kristián Hajdóci, Ivona Kľučáriková, Patrik Lersch, Nikola Račková, Eva Túryová z Ružomberka, Denisa Blahútová, Andrej Králik, Veronika Švárna z Liskovej, Katarína Buricová z Ružomberka – Biely Potok, Dominika Fabiánová, Roland Soviš z Likavky, Simona Šindleryová z L. Štiavnice, Peter Vokel, Eva Vokelová, Peter Kľučárik z Ružomberka, Deana Gregorová z Banskej Bystrice.

A som presvedčený, že Ten, ktorý počal vo vás dobré dielo, aj ho dokoná až do dňa Krista Ježiša.

Filipským 1:6

■ na spoločnú cestu životom vykročili:

Marián Benčo a Michaela Papalová, Jaroslav Nekoranec a Miroslava Bačkorová, Tomáš Bobek a Monika Mešková

Kto nemiluje, nepoznal Boha, pretože Boh je láska.

1. Jána 4:8

■ sme sa v nádeji vzkriesenia a vo viere vo večný život rozlúčili s týmito bratmi a sestrami:

Jozef Bella /77 r./, Jiří Lepeška /58 r./, Milan Juríček /76 r./, Miloslav Štecho /73 r./, z Ružomberka, Mária Lukáčová /87 r./ z Liskovej, Mojmír Štefanec /69 r./, Margita Veltová /88 r./, Eva Matulová /66 r./, Ján Králik /83 r./, Dušan Jakubík /71 r./, Emil Vyšný /86 r./, Kenyersová Mária /85 r./, Dušan Kmoško /75 r./, Mária Vlčková /76 r./ z Ružomberka

Môj Vykupiteľ žije a raz sa postaví nad mojím prachom. Jób19:25

PODUJATIA NAJBLIŽŠIEHO OBDOBIA

16. 10. 2011 o 10:00 hod. – služby Božie pri príležitosti 85. výročia pamiatky posvätenia chrámu. Slávnostným kazateľom bude brat generálny biskup Miloš Klátik. Srdečne vás na túto slávnosť pozývame.

30. 10. 2011 o 10:00 hod. – služby Božie pri príležitosti Pamiatky reformácie

2. 11. 2011 – služby Božie o 18:00 pri príležitosti Pamiatky zosnulých.

OZNAMY

Vyučovanie náboženskej výchovy na území Cirkevného zboru ECAV Ružomberok v školskom roku 2011/2012:

Škola	Čas	0-tá hodina	2. hodina	5. hodina	6. hodina	7. / 8. hodina	Vyučujúci
ZŠ Lisková				PIATOK 11:35 - 12:20 I. stupeň		UTOROK 13:50 - 14:35 II. stupeň	David Bázlik
ZŠ L. Štiavnica			ŠTVRTOK 8:25 - 9:10 I. stupeň				Ilona Bázliková
ZŠ L. Osada	PIATOK 7:00 - 8:45 II. stupeň						David Bázlik
Likavka					ŠTVRTOK 12:20 - 13:05 I. a II. stupeň		Ilona Bázliková
ZŠ Kľačno	STREDA 7:00 - 8:45 II. stupeň					STREDA 13:35 - 14:20 I. stupeň	David Bázlik
ZŠ Zarevúca	PIATOK 7:00 - 8:45 II. stupeň				PIATOK 12:20 - 13:05 I. stupeň		Monika Mešková
ZŠ Bystrická					STREDA 12:30 - 13:15 I. a II. stupeň		Eva Nováková
ZŠ Bystrická pre mimoriadne nadané deti						STREDA 13:15 - 14:00 I. stupeň	Ilona Bázliková
ZŠ Sládkovičova					ŠTVRTOK 12:35 - 13:20 I. stupeň	ŠTVRTOK 13:20 - 14:05 II. stupeň	Zuzana Jarabová
ZŠ Dončova				PIATOK 11:40 - 12:25 I. stupeň			Ilona Bázliková
spoločná hodina pre Stredné školy						STREDA 14:30 - 15:15 Gym. Š. Moyzesa /kvinta/	David Bázlik

ÚRADNÉ HODINY NA EV. A. V. FARSKOM ÚRADE

(A. Bernoláka 11): pondelok, streda, piatok: 9.00 hod. – 11.30 hod.

telefón: 044/43 22 198

- **Úprimne vám ďakujeme za milodary, ktoré viacerí z vás venovali pre činnosť nášho cirkevného zboru, na občasník DEDIČSTVO. „Ochotného darcu miluje Boh!“ (2. list Korintským 9,7).**

DEDIČSTVO – občasník Cirkevného zboru Ev. cirkvi a. v. v Ružomberku, určený pre jeho vnútornú potrebu. **Ročník XV., číslo 2/2011. Náklad:** 850 výtlačkov. **Toto číslo pripravili:** David Bázlik, Ilona Bázliková, Zuzana Jarabová, Ladislav Zvara, Janka Voreková, Eva Voreková, Miška Pušková, Zuzana Sedliaková, Šimon Bázlik, Rastislav Sabucha. **Redakcia:** Ev. a. v. farský úrad, A. Bernoláka 11, 034 01 Ružomberok, **tel.: 044/4322198; e-mail: ruzomberok@ecav.sk;** pre príspevky <http://ecavr.sk>. **Nepredajné.** Pre orientáciu tých, ktorí chcú svoj zborový časopis podporiť: **náklady na výtlačok sú 0,70 €.** Za dary na tlač občasníka vám vopred **úprimne ďakujeme.** Uzávierka tohto čísla bola 30. 9. 2011.

Od:

EVANJELICKÝ A. V.

FARSKÝ ÚRAD

A. Bernoláka 11

034 01 RUŽOMBEROK

tel.: 044/4322198

e-mail: ruzomberok@ecav.sk

<http://www.ecavrk.sk>